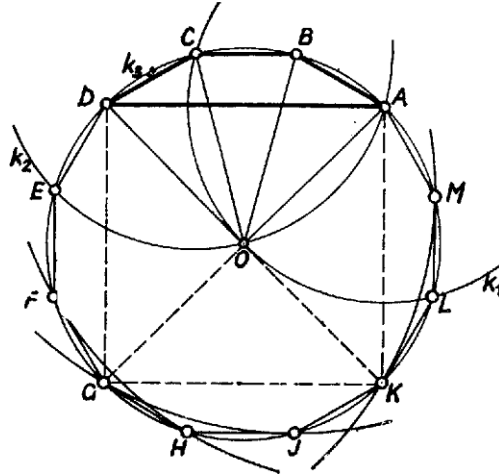

a) A szabályos 12-szög külső szöge $360^\circ/12 = 30^\circ$, így belső szöge 150° , tehát az adott szögek megfelelnek. Legyen az ABC és BCD szögek felezőinek metszéspontja O . Így $\angle OBC = \angle OCB = 75^\circ$, ezért $OB = OC$, és $\angle BOC = 30^\circ$, továbbá $\triangle OAB \simeq \triangle OBC \simeq \triangle OCD$, és ezért $OA = OB = OD$, és $\angle AOD = 90^\circ$.

Ennélfogva az $ABCD$ négyszöget O körül egymás után 3-szor 90° -kal elforgatva A a D -be, majd D újabb helyzeteibe kerül, G -be, ill. K -ba, D pedig harmadszorra A -ba, egyszersmind B -nek és C -nek újabb E, H, L , ill. F, J, M helyzetei mind az O körüli, OA sugarú körön vannak, tehát az egyenlő oldalú $ABCDEFGHIJKLM$ tizenkétszög szabályos sokszög.

b) $\angle AOC = 2 \cdot \angle BOC = 60^\circ$, így $\triangle ACO$ egyenlő oldalú háromszög, és O pusztán körzővel is szerkeszthető, mint az A és C körül AC sugárral írt k_1, k_2 körök metszéspontja. Ezután az O körüli, AC sugarú k_3 kör a szabályos 12-szög körülírt köre, és ez k_1 -et L -ben, k_2 -t E -ben metszi másodszor. A hátra levő 6 csúcs 3 körrel kimetszhető k_3 -ból, körzőnyílásba LD -t véve, ami a 12-szög csökkenően rendezett átlói sorozatában a második átló. Középpontnak A -t, B -t, végül E -t véve egymás után az F, H , a G, J és a K, M csúcs-párokat kapjuk. – 6 kört használtunk fel, és a körzőnyílást egyszer változtattuk.

Megjegyzések. 1. Az utolsó 3 kör meglehetősen laposan metszi k_3 -at, ami a gyakorlatban a szerkesztést pontatlanná teheti. Kedvezőbb metszésekkel kapjuk a hátra levő 6 csúcsot AE sugarú körököt írva, így azonban összesen 7 kört használunk fel, a további középpontok A, B, C, D .

2. k_3 előállítás után a körzőnyílást nem változtatva mind a 6 hátra levő csúcs kijelöléséhez külön kör kellett volna, vagyis 9 kör.

Horváth Sándor (Budapest, I. István g. I. o. t.)